ANUL IV. — No. 1012 10 BANI EXEMPLARUL VINERI 17 OCTOBRE 1880

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:
In Capitală: 1 an 30 leĭ, 6 luni 15 leĭ, 3 luni 8 leĭ.
In Districte: 1 an 36 leĭ, 6 luni 18 leĭ, 3 luni 10 leĭ.
In Streinătate: 1 an 48 leĭ, 6 luni 24 leĭ, 3 luni 12 leĭ.

Director: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunciurĭ şi Reclame a se adresa:
In Romania: La *administraţiune, Tipografia St. Mihălescu,* Strada Covacĭ, No. 14 şi la corespondenţiĭ ziarului din judeţe.
In Paris: La *Société Havas,* place de la Bourse, 8.
In Viena: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Londra: Prin compania gsnerală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Berlin, Francfurt, Zurich, New-York: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

ANUNCIURILE:
Linia de 35 milimetre pe pagina IV-a 35 banĭ.
Reclame pe pagina III-a . . . . . 1 Leŭ,
» » » II-a . . . . . 2 »
Epistole nefrancate se refuză
Articolii nepublicaţi nu se inapoézĕ.
Pentru rubrica: Inseriĭi şi reclame, redacţiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine.

Paris, 26 Octobre.

Contele Beust a avut erĭ, in oficiul de esterne, o conferinţă maĭ indelungată asupra *comisiuneĭ dunărene,* care cestiune nicĭ până azĭ nu s'a resolvat, cu toate promisiunile cabinetuluĭ frances.

Paris, 26 Octobre.

Congresul internaţional pentru electricitate se va intruni la 15 Sept. 1881 Esposiţiunea internaţională de aparate electrice va ţinea de la 1 Aug. — 15 Nov. 1881.

Barcelona, 26 Octobre.

Meetingul aranjat de lucrătorĭ, şi ţinut Duminică, a cerut ca in invĕţĕmântul laic să nu se amestece nicĭ un element popesc.

Constantinopol, 26 Octobre.

Poarta ia mĕsurĭ pentru organisarea uneĭ lige intre toţĭ mahomedanĭĭ din lume. Comitetul central al organisaţiuneĭ se va afla aicĭ. După cum se aude noul paşă şi adjutant al Sultanuluĭ, Hodo paşa, va avea să joace mare rol in această *ligă islamitică generală.*

Berlin, 26 Octobre

Uniunea vamală intre Germania şi Austro-Ungaria, aşa se afirmă prin cercurile oficioase, va fi cea maĭ inportantă şi cea maĭ grea problemă a viitoruluĭ, din punctul de vedere al *siguranţiĭ materiale a ambelor state. Numaĭ prin această uniune va putea Germania străbate in Balcani şi lumea asiatică. Germania, Austro-Ungaria şi Francia vor fi silite să deslege in comun problema căştigăriĭ Asieĭ apusane pe cale economică.* Din causa aceasta ele se vor alia economiceşte, pentru că numaĭ această alianţă poate să *garanteze pacea lumeĭ.* Starea de azĭ, de maturitate, a cestiuneĭ orientale şi intemeiarea imperiuluĭ german staŭ in *legătură providenţială.*

Cetinje, 25 Octobre.

Negociatorul turcesc, Bedro Bey, in Virbazar, a propus un noŭ proiect de conventiune, de astă dată cu 12 puncte. Pe lângă aceasta a maĭ propus ca să treacă *un interval de treĭ ciasurĭ* intre desertarea Dulcigneĭ de Turcĭ şi ocuparea oraşuluĭ de către Muntenegrenĭ.

Principele Nichitta a convocat in urma acesteĭ propuneri un consiliŭ ministerial, al căruĭ resultat a fost că propunerea turcească nu s'a primit.

Constantinopol, 25 Octobre.

Negociările intre comisarul turc şi cel muntenegrean la Rjeca a condus, până acuma, la intelegere asupra maĭ multor puncte. Acum se negociază asupra uneĭ conventiunĭ de natură militară, care contine 9 articole.

Intre altele s'a propus ca intre trupele turcestĭ şi muntenegrene, când acestea vor inainta spre Dulcigno, să fie un chilometru. Se crede că Sămbăta viitoare trupele muntenegrene vor intra in Dulcigno.

Rusciuk, 24 Octobre.

Principele Alexandru nu va deschide in persoană *Sobronje* bulgăresc, ci cu aceasta va fi insărcinat ministrul preşedinte, Zancoff.

Londra, 25 Octobre.

„Daily Telegraph" află din isvor, sigur că vasele francese, şi austro-germane se vor retrage indată ce Dulcigno se va fi predat.

„Daily News" află că, in Bulgaria şi Rumelia de răsărit se fac maĭ pregătirĭ pentru *unirea* lor, care se va proclama indată ce se va fi incaput răsboiul intre Turcĭ şi Grecĭ.

Toate ziarele aprobă decisiunea, ca să se tragă innaintea tribunalelor toţĭ conducĕtoriĭ irlandezĭ. *Parnell* rosti erĭ un discurs violent, cu deosebire contra luĭ Forst, pe care l'a şi batjocorit.

Despre *omorurile agrarie* s'a esprimat, afirmând că ele sunt de lipsă.

O'Connor vorbi şi maĭ aspru. Gladstone vrea să indrepteze, daca nu să nimicească, sistemul de guvernare al paşalelor din Turcia. Când 'şĭ-ar indrepta insă ochiĭ asupra Irlandeĭ, d. Gladstone ar face maĭ bine, căcĭ in Irlanda e o stare de lucruri, care nicĭ in Bulgaria n'a fost.

In fie-care cantonat iric se află căte un saŭ doĭ lorzĭ, carĭ sunt *maĭ afurisiţĭ şi maĭ îndrăciţĭ* ca orĭ-carĭ vĕndĕtorĭ de sclavĭ, pentru că aceştia cel puţin nutriaŭ pe sclaviĭ lor, pe când lordul lasă ca poporul să flămânzească. Pe lângă aceasta lorzii păngăresc virtutea femeiască in o multime de familiĭ.

Pe aceştia să'ĭ nimicească d. Gladstone.

Serviciul telegrafic al «Românie Libere»

27 Octobre — 4 ore seara

Pesta, 27 Octobre.

Baronul Haymerle a zis ierĭ următoarele in privinţa dărîmărĭĭ fortăreţelor de pe ţermul bulgar al Dunărĭĭ: „Guvernul din Sofia a protestat că n'are destule mijloace pentru a esecuta această obligaţiune a tratatuluĭ de la Berlin, care e in sarcina sa; dar e anevoiă de a primi această scusă, de vreme ce in Bulgaria se fac cheltuelĭ, carĭ n'ar fi trebuincioase."

Vorbind apoĭ despre ante-proiectul austriac pentru regularea navigărĭĭ Dunărĭĭ de jos, ministrul afacerilor străine a zis: „Documentele privitoare la această cestiune n'aŭ fost publicate in *Cartea roşie,* pentru că negotierile sunt incă pendinţĭ, şi ministrul a respins aserţiunile inaintate in presa europeană că Austria ar fi voit, prin ante-proectu-ĭ, a confisca in folosul seŭ libertatea navigaţiunĭĭ pe Dunăre.

Dĕnsul a anunţat apoĭ că, indată după inchiderea sesiunĭĭ actuale a delegaţiunilor, se va intruni o comisiune mixtă austro-ungară pentru a fixa modalităţile privitoare la esecutarea cestiunĭĭ Porţilor de fier, cestiune pe care baronul de Haymerle o consideră că o afacere comună care interesează deopotrivă in cel maĭ inalt grad amĕndouĕ părţile monarchieĭ.

Constantinopol, 27 Octobre.

Dervis-paşa, care sa imbarcat ierĭ la Salonic, cu patru batalioane destinate pentru Scutari, ar fi insărcinat de a susţine pe Riza-paşa, nu de a'l inlocui, cum s'a anunţat deja.

Poarta, cu toate informaţiunile contrarie primite de d. Goeschen, consideră ca satisfăcĕtoare negociările Dulcigneĭ; opt zile după sub-semnarea acesteĭ conventiunĭ trupele şi autorităţile otomane vor deserta oraşul şi teritoriele cedate.

Filipopol, 26 Octobre.

D. Güschoff a fost reales presedinte al Adunărĭĭ provinciale a Rumelieĭ orientale.

Londra, 27 Octobre.

Toţĭ membriĭ irlandezi din parlament aŭ aderat la Liga agrariă, din causa urmărilor indreptate in contra unora dintre eĭ. Intr'un banchet al conservatorilor, marchisul de Salisbury a zis că puterile nu sunt nicĭdecum ţinute de a intrebuinţa forţa pentru a face să se esecute decisiunile tratatuluĭ de Berlin. Intru cât priveşce pe Grecia, Englitera nu i-a făgăduit nicĭ o dată măriri de teritoriĭ.

Atena, 27 Octobre

D. Comunduros zice, in programa sa ministerială, că Grecia trebue să se pregătească a esecuta decisiunile conferinţeĭ de la Berlin, căcĭ interesele şi onoarea naţională o cer.

(Havas).

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Bucureşti, 16 Octobre

Tot ce se petrece in Austro-Ungaria trebue să ne intereseze cu deosebire pe noĭ, Romănĭĭ. Cuvêntul, pentru care caută să fim atentivĭ la mişcarea vecinilor noştri de la miază-noapte, l'am arĕtat de multe orĭ in coloanele acestuĭ ziar. Austro-Ungaria urmăreşce cucerirea Orientuluĭ, d'o cam dată pe calea economică, spre a se despăgubi de pierderile suferite in Italia şi in Germania. Şi in urmărirea acestuĭ scop, din nefericirea noastră, este ajutată de puternicul braţ al principeluĭ de Bismarck.

Noĭ ne găsim, prin posiţiunea geografică a ţărĭĭ noastre, in drumul Austro-Ungarieĭ către Orient, şi decĭ in contra noastră aŭ să fie indreptate, când finetele diplomaţieĭ acestuĭ imperiŭ, când amenintările violente ale guvernuluĭ monarchieĭ habsburgice.

Să fim cu luare a minte.

Destule am suferit până acum de la duşmănoşiĭ noştri prietenĭ, când din slăbiciune, când din imprudenţa fruntaşilor ţărĭĭ.

Nu vom resfoi intreaga istoriă a Romănieĭ, pentru a estrage fapte duşmănoase din partea Ungurilor şi a Nemţilor. Vom pomeni numaĭ răpirea Bucovineĭ, şi ciuntirea aproape anuală a granitelor muntenescĭ. Cât despre cele maĭ noĭ, este destul, credem să amintim tractatul de comerţ şi juncţiunea Ploieşti-Predeal, ca fapte indeplinite, cestiunea Dunărĭĭ, ca proiect, pentru a nu maĭ remănea nicĭ o indoială, despre bunele intenţiunĭ ce le are Austro-Ungaria, către noĭ.

* * *

Când combatem influenţa austriacă din ţară, n'o facem spre a substitui o altă influenţă străină; nu. Noĭ vom să trăim in raporturĭ cu toată lumea şi maĭ ales cu vecinĭĭ noştri, dar vrem să fim lăsaţĭ in pace, respectându-ni-se ce este al nostru. Şi in specie, faţă cu Austro-Ungaria, am dori foarte mult să intreţinem cele maĭ bune raporturĭ. Ce să facem insă, dacă această impĕrăţiă nu se mulţumeşce, cu cea-ce ne-a luat până acum, ci ĕşĭ intinde mereŭ mănele in avutul nostru? Am fi niste nemernicĭ, dacă nu ne-am apăra in potriva eĭ, când putem să ne apĕrăm.

Să'şĭ schimbe Austro-Ungaria atitudinea faţă cu noĭ, respectând drepturile fraţilor de peste munţĭ şi ajutându-ne desinteresat la nevoĭ, şi va intâlni atuncĭ, chiar in noĭ ăştia care o combatem, niste prietenĭ devotaţĭ. Altmintrelea vom fi nevoiţĭ su-ĭ repetim des cuvintele luĭ Gladstone: „Jos mănele."

Politica noastră este francă. Stăm bine cu ceĭ ce fac bine ţărĭĭ noastre; stăm rĕŭ, dar foarte rĕŭ, cu ceĭ ce ne fac rĕŭ. Aşa, credem, că este intreg sentimentul public din România.

* * *

Să ne lase dar Austro-Ungaria cu cestiunea Dunărĭĭ, căcĭ nu vom subscrie nicĭodată propunerile din anteproiectul sĕŭ. Dunărea liberă este o garanţie a esistenţeĭ statuluĭ nostru. Nevrednicĭ de viaţă politică am fi, când am conlucra chiar noĭ la pierderea acesteĭ garanţiĭ.

Ceĭ carĭ sunt in fruntea ţărĭĭ, să cugete serios la importanţa acesteĭ cestiunĭ şi să nu se lase a fi amăgiţĭ, prin căteva făgăduieli ademenitoare, şi dacă in guvern sunt oamenĭ, carĭ staŭ la indoială asupra acestuĭ lucru, să pună urechia la inima ţărĭĭ, să'ĭ asculte suspinele, căcĭ vor dobândi forţa de resistenţă.

Am fi veselĭ — am maĭ spus'o şi altă dată, — când am vedea cabinetul presidat de d. Brătianu, desfăşurând o asfel de resistenţă in folosul intereselor romănescĭ. Mulţumirea noastră ar fi cu atât maĭ mare, cu cât, spre nenorocirea acesteĭ ţărĭ, am avut prea multe rele să inregistrăm, in analele guvernuluĭ d-luĭ Brătianu.

* * *

Cestiunea Dunărĭĭ nu e deslegată incă. Aşa ne spune baronul de Haymerle, in cuvêntarea sa, către delegaţiunile celor doĕ părţĭ din monarchiă. Să conlucrăm cu curagiŭ, ca ea să nu se deslege in sensul anteproectuluĭ austro-ungar.

Avem pentru noĭ, tractatul de la Berlin, care, in art. 53, din noŭ consfinţeşte caracterul European al Dunărĭĭ, de la Porţile-de-Fer in jos; avem in partea noastră, pe căte-va din marile puterĭ. Să luăm forţă de la aceste favorabile imprejurărĭ şi să continuăm a ne purta, cum s'a purtat d. colonel Pencovicĭ, in comisiunea Dunăreană. Nu vrem comitet de priveghiare sub preşedinţa Austrieĭ, care nicĭ stat riveran la Dunărea de jos nu este; ci totul să remănă, sub autoritatea comisiuniĭ europene.

Să-şĭ facă Austro-Ungaria datoria la Porţile-de-Fer, datoriă ce tot a amănat'o până acum, şi să renunţe la drepturile ce vrea să'şĭ asumeze pe Dunărea de jos, şi cestiunea Dunărĭĭ va remănea limpede, aşa cum aŭ voit'o, atât subscriitoriĭ tractatuluĭ de la Paris, cât şi cuprinsul tractatuluĭ din Berlin.

CRONICA ZILEI

Un decret domnesc apărut in „Oficialul" de azĭ acordă dreptul de a purta semnul onorific de aur, pentru serviciul de 25 de anĭ, la 9 oficerĭ şi cel de argint, pentru serviciul de 18 anĭ, la 21 de oficerĭ.

Se telegrafează din Galaţĭ către „l'Indépendance roumaine", cu data de 14 curent:

D. baron de Haan, consulul Austro-Ungarieĭ, a plecat azĭ-noapte la Pesta, unde e chiămat să expună chestiunea Dunărĭĭ de jos, inaintea Delegaţiunilor.

In Iaşĭ s'a răspândit sgomotul, zice „Stafeta", că prinţul Michaĭ Sturza, vechiŭ Domnitor al Moldoveĭ, a murit la Paris.

Contestaţiunea ce s'a ridicat de d-nu Lambru Vasilescu, contra *Societăţi Creditului funciar-urban,* suntem informaţĭ că este a se judeca de către un tribunal arbitral, Vinerĭ 17 curent, la orele 8 seara, in sala Curţiĭ de casaţiune secţia II-a. Tribunalul e compus din d-nu Mandrea, consilier al Inalteĭ Curţĭ, d-nu Meitani, avocat, şi d-nu Mihail Paleologu, avocat.

Invităm pe dd. comerciantĭ, societarĭ şi detentorĭ de obligaţiunĭ, să asiste in seara indicată la judecarea acestuĭ *proces,* care este unic in felul luĭ, şi prin urmare de cea maĭ mare importanţă.

Aflăm, că reposatul Marsillac, care a lucrat atât de mult pentru ţară atât prin cuvênt ca profesor al liceuluĭ Sf. Sava, cât şi prin publicaţiunĭ, a lăsat o fată orfană, care acum se află in miserie adecă părăsită şi oare-cum pe drumurĭ. Noĭ credem că in consideraţiunea serviţiilor aduse de reposatul Marsillac, care in toate Duminecele desfăta in cursurile sale publice pe publicul distins al capitaleĭ, ar trebui ca statul saŭ orfelinatul Asilul „Elena Doamna" să ia sub tutela sa creşterea acesteĭ orfane. Aceasta ar fi ca o recompensă făcută memorieĭ reposatuluĭ, care a produs atât de multĭ şcolarĭ printre tinerimea aleasă de astăzĭ.

Astă-seară, in sala Atheneuluĭ se va da primul concert phylarmonic.

De la 5 până la 11 Octobre, in Bucureşti s'aŭ născut 110 copiĭ; 69 băeţĭ şi 41 fete.

Aŭ murit, in acelaş timp, 91 oameni; 46 bărbaţĭ şi 45 femeĭ.

Cum vedem, numĕrul născuţilor intrece pe al morţilor cu 9.

Ceĭ maĭ multĭ morţĭ sunt in aceste 6 zile până la etatea de 1 an, apoĭ de la 30 până la 40 de anĭ.

Boalele de piept şi de stomach aŭ secerat cele maĭ multe victime.

Adunarea generală a societăţiĭ romăne de arme gimnastică şi dare la semn se va ţine Duminică, 19 curent, la ora 1 d. am. in localul societăţiĭ, strada Măgureanu, 10, cu or-căţĭ membriĭ vor fi presenţĭ.

www.dacoromanica.ro

La ordinea zilei e bugetul pe 1881 și presentorea situației casei.

In 5 ale curentei nu s'a putut ține adunare din causa necompletării numěruluĭ membrilor.

„Stafeta“ crede că pe joĭ va sosi in Iași d. Mihail Cogălniceanu, venind de la moșia sa din județul Fălciŭ. După o scurtă ședere acolo, d. Kogălniceanu va pleca, se zice, la Paris spre a'și ocupa postul de ministru plenipotențiar al Romănieĭ pe lângă guvernul francez.

Culesul viilor fiind inceput in renumitele podgorii de la Necorești, Costa-Lupei, Piscul-Corbului și alte localități, din județul Tecuci, cuantitățile vinuluĭ sunt foarte reduse, in comparațiune cu a le anuluĭ contenit, iar cualitățile asigură a fi din cele mai escelente.

După datele cele mai sigure, ce a putut culege „Vocea Tecuciuluĭ“, producțiunea anuluĭ 1879, in județul Tecuci, este următoarea :

38,359	chile	grău
8	„	alac
17,200	„	secară
92,130	„	popușoiŭ
42,000	„	orz
11,006	„	ovăz
630	„	malaĭ
310	„	rapiță
150	„	cănepă
340	„	in
7,000	„	cartofi
2,000	„	fasole
250	„	linte
200	„	anison și
300	„	mazere

S'aŭ lucrat 6,557 pogoane vie care aŭ produs 155,076 vedre vin roșiŭ și 336,246 „ „ alb, — total 491,322 vedre vin.

S'aŭ fabricat :

7	vedre rachiŭ	de prune
950	„ „	de vin
6,471	„ „	de drojdie și
26,665	„ „	de bucate.

Sunt la 4,000 stupi și aŭ produs : 3,071 oca miere și 1,233 oca ciară.

In județ se găsesc următoarele fabrici :

1 De cărămizi care a fabricat la un milion piese.

9 Pitariĭ, fabricănd la 400,000 oca pâine.

1 Fabrică de săpun producănd 20011 oca.

3 Tabăcăriĭ, producănd 234 pieĭ lucrate și 113 velnițe și poverne, producănd la 34,327 vedre rachiŭ și spirt.

Aflăm, ne spune același ziar, că pesta bovină saŭ esterminat cu totul in comunele ce aŭ fost bântuite de acest teribil flagel, in vara anuluĭ curent, și că se lucrează incă cu cea mai mare activitate, sub direcțiunea d-luĭ veterinar Inspector Constandinescu, la desinfecțiunea localităților pe unde a făcut ravaje numita epizootie.

Așa dar in curănd se va ridica țepul din jurul tutulor comunelor molipsite și comunicațiile vor deveni libere in interesul general.

DIN AFARA

Cestiunea Dulcignuluĭ.

Ieri s'aŭ inceput intre Poartă și Muntenegru, negocierile pentru predarea Dulcignuluĭ. Acestea negocieri aŭ de basă următoarele condiții, stabilite de Poartă pentru predare :

1. Să se garanteze proprietatea și libertatea locuitorilor musulmani. 2. Mantinerea *statuluĭ quo* la resărit de lacul Scutari. 3. Muntenegrul să iea asupra-și din datoria publică turcească o parte corespundětoare districtuluĭ cedat, și să incheie o invoială privitor la averea moșeelor. 4. Locuitorilor din Dulcigno să le fie iertat a emigra. 5. Mantinerea drapeluluĭ otoman pe bastimentele litorale a le locuitorilor din Dulcigno. 6. Să se garanteze proprietatea guvernuluĭ otoman. 7. Păstrarea legilor turcescĭ.

Din acestea puncte, al doilea și al cincilea ar intempina, cum se zice, o resistență neclintită din partea Muntenegruluĭ, pentru care motiv Poarta ar fi plecată să renunțe la ele. Asupra celor-l-alte, dar in deosebi asupra ficsăreĭ noueĭ liniĭ de graniță in toate detaliile eĭ, are să se decidă de acum. Sunt semne, că desbaterile vor fi foarte furtunoase.

Starea lucrurilor in Francia.

Intr'o ședință ținută zilele acestea, ministeriul frances s'a ocupat, cum ne spune „Rappel“, cu elaborarea declarației ce are să-o facă la intrunirea Camerelor.

Această declarație are in vedere un scop indoit : pe de-o parte ea va face deslușiri asupra schimbăreĭ de cabinet, urmate in lipsa Camerelor; pe de alta va formula programul lucrărilor pentru noua sesiune a acestora, carĭ lucrări fiind nespus de numeroase, trebue ales dintrensele cele mai importante.

Intre acestea din urmă sunt : proiectele de legĭ privitoare la reformarea invețămentuluĭ public și anume la despoiarea acestuia de orĭ-ce caracter confesional, la obligativitatea generală și la desființarea testimonielor de obediență, cea din urmă fiind deja adoptată de Cameră. Tot atăt de urgent este pe urmă proiectul de lege privitor la reformarea magistratureĭ, legea de presă, de intrunirĭ și cea vamală. In urma tuturor acestora se impune desbaterilor noueĭ sesiunĭ marea cestiune : să se facă pe viitor alegerile tot după arondismente ca și pănă acum, saŭ după liste, cum cere d-l Gambetta.

Lucrările carĭ așteaptă pe membriĭ Camerelor francese in noua sesiune, sunt prin urmare de o importanță și de un numĕr destul de considerabil.

Tarul și noua sa căsătorie.

Ziarele ruse ne vorbesc mereŭ despre starea bolnăvicioasă de care ar pătimi țarul, fără a ne putea da lămuririĭ maĭ detaliate despre natura eĭ. Corespondentul din Petersburg a luĭ „N. fr. Presse“ cearcă a risipi această taină, scriind :

De și ziarele păstrează o tăcere deplină asupra ultimelor evenimente ale caseĭ imperiale, asupra boalei imperatuluĭ, etc., cu atăt mai mult se vorbesce despre toate acestea in cercurile sociale.

Mare este, anume, nerăbdarea, de a se ști, ce nume va lua nevasta țaruluĭ, prințesa Dolgoruky, și copiiĭ eĭ. Nicĭ in sferele bine informate nu se știe nimic despre aceasta. Dimpotrivă aud, dintr'o parte inițiată in secretele Curței, că Senatul, prin care trec manifestele, decretele și ordinele imperatuluĭ, se ocupă cu redactarea unuĭ manifest despre căsătoria acestuia.

Imperatul este ferm hotărit dară să legaliseze in toată forma a doua sa căsătorie și să dea copiilor carĭ resultă din această relațiune, drepturile cuvenite unor principĭ. Se vorbesce, că princesa ar dori să dobăndiască copiilor eĭ cel puțin predicatul „Inălțime“, dar că este maĭ mult de cât probabil, că țarul avěnd in vedere obiecțiunile copiilor sĕĭ legitimĭ, nu va da ascultare acesteĭ cereri.

CRONICA JUDICIARA.

O věnă de aur, care incepe a seca pentru avocați.

Cine nu'și aduce aminte de lungile și violentele desbateri, ce aŭ avut loc in corpurile legiuitoare, când cu rescumpărarea căilor noastre ferate ! Cate silințe nu și-a dat, câte opresiuni n'a intrebuințat societatea acționarilor din Berlin, numaĭ și numaĭ să se scape o dată de această daraveră incurcată, care nu le producea adesea de cât nisce dividende negative.

Unul dintre argumentele care se invoca numaĭ oficios, pe lângă ceĭ puternicĭ, de către banchieriĭ nemți, era și acela al numeroaselor procese pentru despăgubiriĭ colosale, ce se aruncaŭ pe spinarea societățiĭ, de către diferiți proprietarĭ și arendași din țară, ivvecinați cu reteaua căilor ferate. Cele maĭ multe din aceste procese porneaŭ de pe linia Bărboși-Brăila, care, precum se scie, străbate intinsa luncă, numită a Vădenilor. Proprietarĭ, arendași, locuitorĭ aĭ moșielor din stânga linieĭ, aŭ pretins pe rând, că, in aniĭ 1876, 1877 și 1878, vĕrsându-se Siretul și Buzeul, apele de inundațiune din causa vițioseĭ construcțiĭ a terasamentuluĭ drumuluĭ de fier, aŭ stagnat pe holde, viĭ și grădinĭ și aŭ causat ast-fel pagube insemnate.

Direcțiunea societățiĭ din Bucurescĭ, pănă i-a incetat funcțiunea, nicĭ că a pus vr'o dată in discuțiune de principiŭ pretențiunile acestora. Avocațiĭ de pe atuncĭ se mulțumiaŭ, maĭ de multe orĭ, să ceară o expertisă in fața loculuĭ care să constate cuantumul daunelor. Expertisa rĕmănea in grija păgubașuluĭ, și, se intelege de sine, că nicĭ ingineriĭ, nicĭ experțiĭ prețuitorĭ n'aveaŭ să se plângă de diurnele grase ce li se plătea, in schimbul generositățeĭ cu care opinaŭ in prejudiciul milioanelor din punga căilor ferate. Raportul experților incheiat, sfetnicii Direcțiunii din Bucurescĭ, impreună cu avocațiĭ aclamanților, o indemnaŭ să facă cât maĭ repede o transacție, plătind pe jumĕtate, saŭ cel puțin pe sfert, inchipuitele daune, de cât să se maĭ judice pe la tribunale.

Și eacă cum se explică, că Societatea a plătit sutimĭ de miĭ de francĭ pe la deosebiți particularĭ, carĭ poate n'ar fi luat nicĭ un ban, dacă dĕnsa se apăra bine in justiție. Eacă, pentru ce, din causa nesfărșitelor pretențiunĭ, acționariĭ de la Berlin, căutaŭ să se scape de asemenea incurcăturĭ, in schimbul unor garanțiĭ solide din partea statuluĭ român. Eacă in fine, pentru ce, chiar cărmuitoriĭ noștriĭ, inșelându-se de o situațiune aparentă, aŭ făcut să se voteze, când cu rescumpărarea, o sumă de șapte milioane leĭ, pentru stingerea proceselor căilor ferate.

Dar, in fine, se făcu această vestită rescumperare. Vechia direcțiune ĕși transmise puterile noueĭ direcțiunĭ princiare.

Din acest moment procesele pentru daune contra căilor ferate intrară intr'o nouă fasă. Noua direcțiune, observând pretențiunile maĭ de aproape, incetă a maĭ incheia transacțiunĭ și a plăti sute de miĭ de francĭ, pe nesterse la ochi. Reclamanții fură trimișĭ toți să se plângă inaintea tribunalilor.

Expertise peste expertise se ordonară, de către tribunalul Ilfov, in circumscripția căruia se află scaunul direcțiunii căilor ferate. Judecătorĭ și ingineriĭ fură trimișĭ in fața loculuĭ, spre a cerceta și stabili adevĕrul, fie din constatări cu martorĭ, fie din ridicări de planurĭ și niveluri. Martoriĭ se ascultară și declarară că zăporul din aniĭ 1876, 1877 și 1878 n'a provenit de cât din causa ploilor torențiale ce aŭ căduț in aceĭ aniĭ; că apele Siretuluĭ și Buzĕuluĭ versându-se aŭ curățit in furia lor toate recoltele ce aŭ putut intălni in cale. De altă parte, oamenii de vorbă, de și nu se cam invoiră toți in părerĭ, fură de acord in majoritate, că, chiar de n'ar fi existat terasamentul drumuluĭ de fier, căruia 'i se imputa impedicarea apelor in scurgerea lor către Dunăre, totuși zona de stagnațiune ar fi fost aproape aceeași, pentru că o dată cu Siretul și Buzeul se vĕrsase și Dunărea, ast-fel că apele de inundațiune venind din direcțiunĭ opuse și fiind maĭ la același nivel, s'ar fi amestecat impreună.

Nu vom intra in amănuntele raporturilor fă-

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»

— 16 Octobre. — 3

BANUL ȘI LITERATURA

DE

EMIL ZOLA

III

Un alt esemplu frapant, referitor la *Balzac*, 'l aflăm tot la Tallemant, care ne spune : „Nu știŭ ce i-a venit acestuĭ bărbat, care are de altmintrelea atătea virtuți, ca să comită o neghiobia d'a scrie o scrisoare cardinaluluĭ Mazarin, fără ca să'l fi invitat nimenĭ la așa ceva.

Aceea scrisoare o sub-semnează : al Eminenției voastre supus ascultător devotat servitor și pensionar.... Balzac avea cu ce trăi și totuși nu se rușină a maĭ cere și a primi, o pensiune de grație in sumă de 500 de talerĭ.“

Aicĭ vedem parasitismul literar in toată goliciunea sa. Cu această ocasiune 'mĭ vine in minte de epitaful luĭ *Tristan* mort la 1665. Acesta aparținea luĭ Gaston de Orleans, Tristan se asemĕna in acel epitaf cu un căne, care muri pe o ladă, așteptând pe stăpănul sĕŭ.

Se intelege că nu toțĭ eraŭ așa de slugarnicĭ. Unele talente 'și păstraŭ neatărnarea ; dar ele eraŭ escepțiunĭ rare. Maioritatea se potrivea cu obiceiurile in ființă : boeriĭ ceĭ marĭ plătiaŭ, scriitoriĭ serviaŭ. Maĭ tărziŭ, pe timpul luĭ Voltaire, lucrurile se schimbară Ne scrie Voltaire despre Mainard, un autor căzut in uitare, născut la 1852 : „Aparținea acelora, carĭ se plângea de tot jalnic contra nenoroculuĭ ce se ținea de talentu-ĭ.

Uita că *singur* succesul uneĭ opere escelente, este resplata cea maĭ deamnă a unuĭ artist ; dacă principiĭ și ministriĭ voesc să remunereze acest gen de merit, atuncĭ onoarea e și maĭ mare.“

„Voește insă un autor să aibă moșiĭ și avere, trebue să 'și-le căștige singur.“ Aicĭ vedem o deosebire mare intre Voltaire și slugărnicia luĭ Balzac, cel care s'a subscris *pensionar* ; dar nicĭ Voltaire nu este contra refusuluĭ de pensiunĭ, voește numaĭ să primiască aurul cu demnitate și cuviință.

Despre *Descartes* aflăm că avea un frate maĭ bĕtrân, care fusese consilier de parlament, și care despretuia pe frate-seŭ cel mic „pentru că nu se cuvine să fie matematic un frate de consilier parlamentar.“

Despre *Valincourt* scrie Voltaire : „Avea o avere bunicică, in posesiunea căruia n'ar fi ajuns, dacă s'ar fi ocupat numaĭ cu scriitoria, ce de regulă nu ofere mijloace d'a duce o viață maĭ linistită.“

In viața luĭ *Lafontaine* aflăm unele date interesante. Intr'o scrisoare de la 1 Sept. 1866, adresată intendentuluĭ ducelui de Bouillon, se plânge că de 2 anĭ nu și-a primit pensiunea. Lafontaine e tipul poetuluĭ talentat, a le căruĭ scrierĭ aŭ avut un succes nemărginit.

Am putea cita esemple una după alta. Intr'o scrisoare a luĭ *Gilbert* către Baculard d'Arnaud cetim : „Am lipsă de un Louisd'or și indrăsnesc să te rog de atăta ; fără de indoială veĭ avea nobleța, să mĕ imprumuți, dacă veĭ putea“. Și dacă voim o probă din zilele maĭ aproape de noĭ, să cetim ce scrie Madame de *Genlis*, in Iuliŭ 1814, către Talleyrand ; „Posițiunea mea a devenit ingrozitoare de la plecare ducelui de Orleans ; nicĭ n'am primit pensiune, nicĭ n'am vr'un venit. Am trăit și trăesc numaĭ din imprumuturĭ și amenetări... Dacă regele maĭ dă pensiunĭ, *eŭ* am maĭ multe drepturĭ, că orĭ care altul ; cea maĭ modestă și mi-ar ajunge, fie chiar numaĭ de 1200 francĭ. „Cele ce am scris pănă acuma e un schițat tabloŭ al miserieĭ literare. Din el se poate cunoaște direcțiunea ce trebue s'o apuce scrutătorul. — Pe lângă cele de maĭ sus, ar maĭ trebui să cunoaștem ce venit bănesc avea un autor din scrierile sale. Pagubă insă că contractele dintre autor și editor nu le cunoaștem de cât superficial. In memoriĭ și corespondențe private de sigur că iar s'ar afla cateceva. In tot casul o carte saŭ o dramă trebue, că puțin venit a putut aduce, maĭ ales dacă asemĕnăm ce a fost erĭ, cu ce e azĭ. Repet, că atuncĭ pana n'a putut face pe nimenea avut. Starea de sărăcie a luĭ Corneille a fost contestată, dar in tot casul marele poet muri lăsând după sine serioase deranjări financiare. Racine trăia ca și un burges sărac. Molière căștiga abia cât să 'și ție viața. Abia cu Beaumarchais incepe timpul, in care autoriĭ dramaticĭ pot să căștige ceva parale, pe când romanțieriĭ, istoriciĭ și poețiĭ devin prada editorilor.

Să recapitulăm pe scurt cele zise maĭ nainte. Care e starea adevĕrată a oamenilor de pănă in secolul XVII și XVIII ? Operile nu susțin pe autorĭ ! Eĭ sunt considerați ca niște paserĭ exotice, niște obiecte de lux, ce nu și le pot ținea de cât numaĭ boieriĭ ceĭ marĭ și regiĭ. Intre protector și protejat se incheie un contract ; patronul dă haine, mincare și locuință, adese-orĭ și pensiune de grație, — protejatul insă face in schimb himnurĭ și dedică scrierile sale seniorului pentru ca bine-facerile și numele protectorului să treacă la coborîtorĭ. Literatura nu era de cât un fel de dependență al bogaților. Dacă regele, saŭ v'un mare senior se demitea a schimba câte-va vorbe cu un oare-care bărbat de cărți, aceasta nu insemna de cât numaĭ un simplu și fugitiv act de grație, nimic maĭ mult.

Niměruia nu i-ar fi trăsnit cap să puie pe același picior pe Ludovig XIV și pe Molière, ca pe niște marĭ oamenĭ.

Geniu aparținea gloriei regatuluĭ și numaĭ așa avea dreptul la esistență. Am arĕtat maĭ sus că pensiunea de grație se oferia și scriitorilor *bogați*, nu numaĭ calor *săraci*. Era o deosebită cinste să se știă cine-va de câte un mare senior ; cu aceasta căștiga pensionarul trecere in societate. Intreaga viață intelectuală se invărtea pe acel timp numaĭ in cercurile claselor de sus, in salon și Academiă. Se cultiva retorica, se știa ce e buna cuviință in purtare, se invăța amabilitatea, și in toate lucrurile se observa că cresterea spirituală s'a făcut in cercul damelor și că eruditiunea se alimentează cu certe academice, regulĭ și tradițiunĭ secĭ. Sciința insă era detestată din instinct ca o inimică care intr'o zi avea să nimiciască totaĭ formele convenționale, creând altele nouĭ.

(Va urma)

www.dacoromanica.ro

cute in aceste anchete. Ne mărginim a conchide că justiția, căpătând dintr'însele destule elemente convingătoare, incepu a respinge ca neintemeiate reclamațiunile ridicate contra căilor ferate. Ast-fel, mai acum câteva luni, secția II civilă din Bucuresci, respinse o pretențiune de 4000000. Apoi mai deună-zi chiar, secția I civilă trimese să-și vaze de treburi pe nisce grădinari bulgari din județul Brăila, cari nĕzuiaŭ să se imbogățească cu vre-o 600,000 lei din punga statului; iar Curtea de apel secția I, intr'un proces de asemenea natură, respinse apelul unui proprietar, tot din județul Brăila, care nu câștigase nici un ban din vre o câte-va sutimi de mii de lei, ce ceruse in prima instanță.

S'acum, când această vĕnă de aur, pe care o luase in exploatare o companie de avocați, mici și mari, a inceput a seca, noi nu vom zice, cum voia să insinueze d. C. Boerescu, intr'una din pledoariile sale, „că justiția română a inceput să se schimbe la față, de când direcțiunea căilor ferate a trecut din mâinile acționarilor in mâinile guvernului.“

Justiția este aceeași astăzi ca și atunci. Deosebirea este numai, că astăzi direcțiunea căilor ferate se apără, și se apără bine; pe câtă vreme mai inainte, ĕi plăcea să se spolieze singură prin repetite transacțiuni, fără a mai aștepta verdictul justiției!

* * *

Sâmbătă, la 11 Octobre, Curtea de apel secția I, a pronunțat hotărîrea relativă la procesul dintre d. căpitan Fănuță cu direcția teatrului național.

S'a făcut mult svon despre acest proces, incă de când s'a judecat la tribunal, unde direcția teatrului a fost condamnată să plătească d-lui Fănuță 60000 franci daune-interese, resiliându-se contractul de intreprinderea operei italiene. Resiliarea se ceruse de ambele părți: prin acțiunea intentată de d. Fănuță; prin cerere reconvențională de către teatru.

Bine saŭ rĕŭ, nu ne propunem a discuta motivele, — tribunalul dedese o sentință, admițând că *culpa* era in partea direcției teatrului, și prin consecință condamnând pe acesta la daune-interese.

Ce face insă Curtea?

O confusiune ciudată.

Dĕnsa respinge rĕsiliarea cerută de d. căp. Fănuță, dar admite in parte cererea de daune interese, și condamnă in consecință pe direcția teatrului să ĕi plătească 4000 lei; — admite resiliarea, cerută de această din urmă și iară-și in parte cererea de daune-interese, condămnând pe d. Fănuță, a'i plăti 2000 lei; — in fine el mai condamnă pe același să lase in stăpânirea teatrului național decoruri, costume, rechisite, in valoare de 20,000 — 30,000 lei; recunoscându-i insă dreptul de proprietate asupra partițiunii operei *„Africana“*.

Cel mai mare merit al acestei dispositiĭ, este că hotărăsce fără s'a hotărasca. Cine nu vede, in adevĕr, că condamnațiunea cea mare este suma de 20000 — 30000 franci, valoarea decorurilor, costumelor, ect. Dar cui lasă curtea dreptul de a fixa adevĕrata valoare a lucrurilor și prin urmare a condamnțiunii? Intelegerii părților, pare-ni-se că zice hotărîrea, ear in cas de neințelegere, unei expertise.

Va să zică un nou proces are să intervină intre acelea-și părți și cu acelaș obiect, in care are să se decidă, in cele din urmă, cuantumul fix al pretențiilor.

Lucrurile așa stând, ce am câștigat in definitiv? — se va fi intrebând d. Ioan Ghika, directorul teatrului; ce am pierdut? — se va fi intrebĕnd, la rĕndul sĕu, d. Fănuță.

Și unuia și altuia nu-i remâne de cât două lucruri de făcut, orĭ să se impace, cum i'o povățuĭ mai bine interesele, orĭ s'o apuce d'acapo pe calea justiției.

* * *

Tot sâmbăta trecută, aceeași secție a Curții de apel s'a pronunțat in procesul corecțional al lui Moritz Goldenberg, condamnat de tribunăl la patru ani inchisoare, pentru fals in acte private.

Curtea a redus osânda numai la 4 luni, curgĕtoare de la pronunțarea sentinții tribunalului.

Apĕrarea, representată de d-nii advocați B. Misir și I. Lahovari, a avut să lupte cu mult talent, contra părții civile și a ministrului public, spre a convinge pe Curte, că inculpatului Goldemberg nu i s'ar putea imputa, cel mult, de cât o *denunțare calumnioasă* făcută contra d-lui Blank, iar nu un fals in acte private.

Cine cunoasce aceasta afacere, și usurința cu care ea a fost judecată de tribunalul corecțional, care prin asprimea pedepsei dată lui Goldenberg', a voit poate să spele reputațiunea cam atinsă a unui fost judecător de instrucție, — nu poate de cât să felicite pe Curte că a reformat sentința tribunalului.

ARENA ZIARELOR

* * * „Românul“ esprimându'și via dorință de a vedea cât mai repede introdusă la noi sistema descentralisărei administrative, așa cum a propus'o d. C. A. Rosetti ca deputat, aduce aminte consiliilor comunale, că una din datoriile lor cele mai de căpetenie este de a echilibra bugetele. Se introdusese reaua deprindere de a se ingloba comuna in datorii necumpătate; să bage bine de seamă consiliile, să urmeze o cale mai omenească, mai gospodară, mai părintească.

Le amintim aceasta, in momentul când sunt chemate a se ocupa cu formarea bugetului anului viitor, și sperăm că trista esperință făcută in trecut, va deschide ochii tutulor și le va insufla dorul și stăruința de a curma rĕul indată.

Rubrica veniturilor dintr'un buget trebuie să infățișeze un caracter de siguranță pe atât cât e cu putință lucrurilor omenesci să'l aibe; iear rubrica cheltuelilor să fie o icoană, care să resfrângă imaginea unei administrațiuni ințelepte, unei administrațiuni ce scie a inlătura cu totul cheltuelile de lux și a da o deosebită atențiune mai ântâiŭ celor necesarie și in gradul al doilea celor utile.

* * * Guvernul masalagiilor, zice „Binele Public“, a trebuit să fie consecinte in ale sale. La venirea AA. LL. RR. in loc se lase pe oameni in plata lui Dumnezeu și'n dragostea lor firească și sinceră pentru suveranii noștri, a organisat prin ajutorul agiei o demonstrațiune fățarnică la gară, a improvisat o turmă plătită pentru a striga ura.

Tristă impresie trebue să fi lăsat AA. LL. această manoperă, care numai simpatiile poporului nu invederează. Aceleași tertipuri lingușitoare aŭ intrebuințat și in Moldova prin orașele visitate de Domnul țĕrei.

Aŭ mai fost guverne, cari procedaŭ ast-fel spre a incredința pe Domnitor că țara este cu dĕnsele, că se manifestă in toate ocasiunile pentru bine facerile acelor regime. In urmă insă, s'a dovedit, că totul era o manoperă polițienească, că opiniunea desaproba actele guvernanților, că intusiasmul oficial insemna atâtea birjĭ plătite din fondurile secrete.

* * * „Timpul“ dă pe față intreaga politică a roșilor. A scamota alegerile cu orĭ-ce preț, această e unica lor țintă. Dacă aŭ rescumpărat drumurile de fer, causa e ca se aibă in mână voturile funcționarilor; daca ține incă amovibilitatea judecătorilor causa e aceeași; daca administrația e impănată cu deșuchiați, causa e că cu asemenea rable scandaloase poate să iasă la văpsea in alegerĭ. Și aŭ și cuvênt liberalii roșii să se teamă de cădere: Ce ar face eĭ in ziua d'apoĭ, in ziua judecățiĭ? — De-o-cam-dată azĭ eĭ trec dintr'un colegiu intr'altul după trebuință: din colegiul al treilea in ântĕiul.

O, drepți și cinstiți cititori? Onoarea de-a vota in colegiul I și al II-lea o vor patrioții din multe cauze; dar să plătească dările corespunzĕtoare nicĭ nu le vine in minte.

* * * „Pressa“ e făcută foc pe opositiune, pentru zizania ce a voit se bage intre eroul de la externe și marele cancelar.

VARIETAȚI

Proclamațiunea lui Tudor Vladimirescu. — Către tot norodul omenesc din București și din cele-l-alte orașe și câte ale țerei Românești multă sănatate!

Fraților locuitori ai Țerei Românești ver-de ce neam veți fi, nicĭ o pravilă nu opreste de a intâmpina rĕul cu rĕŭ: șearpele când să-ți easă inainte dăi cu ceomagul de-l lovești, care mai de multe orĭ nu se primejduește de miscarea lui dar spre balaurii cari inghit de vii, spre căpeteniele voastre zic atât cele bisericești cât și cele politicești, până când să-ĭ suferim a ne suge singele din noi? până când să le fim robi?

După ce rĕul nu este primit luĭ Dumnezeŭ, stricătorii făcĕtorilor de rĕŭ bun lucru apare inaintea luĭ D-zeŭ, că bun este D-zeŭ și ca să ne asemănăm luĭ trebue să apărem bine! Dar aceasta nu se poate până nu se strică rĕul, până nu vine earna, primăvara nu se face. Aŭ vrut D-zeŭ să se facă lumină acea s'aŭ făcut după ce aŭ lipsit intunericul.

Vechilul luĭ D-zeŭ prea puternic imparat (1) voește ca noĭ, ca niște credincioși aĭ luĭ, să trăim bine dar nu ne lasă rĕul be ni-l pune peste căpeteniile noastre. Veniți dar fraților cu toate, că cu rĕŭ să perdem pe ceĭ rĕĭ ca să ne fie noă bine, să se aleagă din căpeteniile noastre ceĭ cari pot să fie buni aceia sunt aĭ nostri și cu noĭ d'impreună vor lucra binele ca să le fie și lor bine precum ni sunt făgăduiți.

Se siliți de veniți in grabă cu toți cari veți avea arme, cu arme, ear cari nu veți avea arme cu furce de fer și cu lănci să vă faceți degrab și să veniți unde veți auzi că se află adunarea cea orânduită pentru binele și folosul a toată țara, și ce vĕ va povățui mai marii adunării acea să urmați și unde vĕ vor cere eĭ acolo să mergeți ajunge fraților atâta vreme de când lacrimile pe obrazurile voastre nu aŭ mai uscat.

Și earăși să sciți că nimenĭ dintre voĭ nu este slobod in vremea acestei adunări a obștei folositoare ca să se atingă măcar de un grăunte din casa vre unuĭ negutitor orășean saŭ țeran saŭ a vre-unuĭ locuitor. De cât numai binele și averile cel rĕŭ agonisite ale talharilor boerĭ să sfârșească, incă al cărora nu vor urma noă precum suntem făgăduiți numai acelora să se ia pentru folosul de obste.

R. J.

NOTIȚE LITERARE

Monitorul Agricol, No. 17 (An. 1) cuprinde: 1. Insciințare. — 2. Plugul cu vapor și agricultura in țară. — 3. Vinicultura. — 4. Cronica Vinicolă. — 5. Botanica. — 6. Societățile Economice. — 7. Horticultura. — 8. Pădurea și agricultura. — 9. Igiena populațiunilor rurale. — 10. Pesta bovină. — 11. Exportul cerealelor. — 12. Bucătăria la țară. — 13. Mișcarea poruluĭ Galați. — 14. Mica Corespondență. — 15. Calendarul de sĕptămână. — 16. Observații Meteorologice. — 17. Anunciurĭ.

Ortodosul No. 8 (An. I. Sem. II) are sumarul: Istoria Iconomachismului. — Serbarea Dumineii. — Porumbița ca Symbol. — Funcțiunea Cântăreților. — Posițiunea preoților. — Deschidera St-lui Synod.

Serviciul telegrafic al „Romaniei Libere“

28 Octobre — 9 ore dim.

Berlin, 27 Octobre.

„Norddeutsche Allg. Zeitung“, vorbind de declarațiunile făcute de baronul de Haymerle inaintea comitetului delegațiunii austriace zice: „Tendința politicei austro-ungare in Orient este de a fi opusă orĭ-cărei mĕsurĭ extreme; această tendință nu se desminte in nicĭ unul din punctele menționate de baronul Haymerle.“ Gazeta relevează apoĭ acordul absolut ce exist intre Germania și Austria in cestiunea Orientului.

Sofia, 27 Octobre.

Sesiunea Cameriĭ deputaților s'a deschis astă-zĭ printr'un discurs al Tronului, citit de d. Zankoff, presidentul consiliului.

In acest discurs prințul Alexandru mulțumesce națiunii de sentimentele eĭ de fidelitate; aci pune el forța necesară pentru implinirea misiunii sale ingrelele timpurĭ ce trec peste țară. Aducĕnd aminte de moartea impĕrătesei Rusie, I. Sa zice că afară de acest trist eveniment avură o noă ocasiune de a constata interesul ce Țarul liberator pórtă Bulgaria. Prințul zice apoĭ că relațiunile Bulgarieĭ sunt bune cu toate puterile; el amintește primirea simpatică ce a avut in Serbia și care e o garanție a mănținerii relațiunilor prietinești dintre aceste doŭ popoare de aceeași rasă, Bulgari și Serbi. Vorbind de visita prințuluĭ Carol I la Rusciuc el zice: „Am avut fericirea de a primi pe A. S. R. prințul Romănieĭ; am profitat de această ocasiune ca să exprim A. S. Regale prețul ce pun pe mănținerea și consolidarea bunelor relațiuni dintre popoarele noastre legate prin atâtea interese.“ In inspecțiunile ce a făcut trupelor, prințul Alexandru le-a găsit pretutindeni in cea mai bună stare; chiemarea apropiată a reservelor demonstră că această parte a armatei bulgare e considerată ca constituind o forță pe care țara s'ar putea basa in cas de lipsă. El amintește serviciile aduse de armată in suprimirea tâlharilor din oare-cari districte și atribue o mare parte a succesuluĭ mĕsurilor luate ministerului de rĕrsboiŭ, căruia țara i datorează recunostință.

Prințul termină anunțând un proiect pentru organisarea milițieĭ și recomandând atențiuniĭ Cameriĭ examinarea cestiunii drumurilor de fer și a obligațiunilor ce incumbă Bulgarieĭ din partea tractatuluĭ de Berlin“. Nu mĕ indoesc, zice A. Sa terminând, că in ardenta voastră dorință de a vedea patria inflorind și mergĕnd spre un viitor strălucit, sentimentele ce vĕ animă vĕ va mănține la inălțimea misiunii voastre.

(Havas).

BULETINUL FINANCIAR de la 27 Oct. 1880

Cursul de Paris.

Renta română 5%	75.—
Acț. Bănci Rom.	—.—
Renta franc. 5 %	120.80
Lose turcesci . . .	32.—

Cursul de Viena

Napoleonul	9.35
Galbenul.	5.63
Renta met. 5%. .	72.70

Cursul de Berlin

Prior căilor fer. .	—.—
Obligațiunile idem	98.40
Actiunile idem . .	53.55
Obl. nouĭ 6% idem.	90.10
Impr. Oppenheim.	108.05

Cursul de Londra

Impr. Openheim .	109.—
» Stern	103.—

Societatea „Concordia Romana“

Spre a se putea impărți biletele de liberă intiare la Espositiune, sunt rugați toți d-niĭ Membri a se presinta la birculu societății conformându-se art. 16 din statute.

Comitetul.

Dr. Vladescu s'a intors din străinătate. Se aduce la cunoștință bolnavilor de ochĭ și Urechĭ că consultațiunile aŭ loc de 4—5 ore p. m. strada Polonă No. 25, in batiște, București.

JSAC M. LEVY

PRIMA CASSA DE SCHIMB

la „BURSA“

Bucuresci. — 68, Strada Lipscani, 68. — Bucuresci.

Cumpĕră și vinde după cursul zilei orĭ-ce Effecte Publice, precum Obligațiuni de Stat Rom. 6%, Oblig. de drum de fer Rom. 6%, Obligațiuni Domeniale, Scrisurĭ fonciare Rurale, Urbane, Pensiuni, Oblig. Comunale, Lose Comunale, Renta Română 5% etc. etc.

Se ocupă asemenea cu schimbul de Monezĭ, insărcinându-se și cu versărĭ la toate casele publice; effectuează culant ordinele din provincie.

Adrese pentru telegrame JSAC LEVY

SPECTACOLE

Sala Bossel, Direcțiunea J. D. Ionescu, Astă-seară 15 Octobre. *Representațiune extra-ordinară*, cu programul nou de tot: *Concert, Comedie Francesă, Gimnastică, Equilibristică, Jongleriĭ, Voiagiul in aer cu drumul de fer*, etc. etc.

LA MAREA BURSA NATIONALA

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis

I. M. FERMO & FRAȚII BENZAL

CURSUL BUCURESCI.

Pe ziua de 16 Octombre, 1880, ora 10

OBLIGAȚIUNI	Comp.	Vend.
6 % Rurale Conversiune	84 3/4	85 1/4
» esite la sorți	99 1/2	
8 % Domeniale	102 1/2	103 1/4
» esite la sorți	99 1/2	
Dob. 10 fr Oblig. C. pens. 300 l.	190	195
7 % Scrisorĭ fonciare rurale	98 3/4	99 1/4
7 % » » urbane	92 1/4	92 3/4
8 % Impr. Municipal	100	100 1/2
» cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	28	29
5 % Renta română . fără Cupon	74	75
Acțiunĭ Dacia	220	250
» Romania	70	75
» Bănceĭ de România.	340	350
Cupoane rurale exigibile	1/2	arg.
» domeniale »	1/2	
» scrisurĭ	1/2	aur.
Argint contra aur	2 1/4	1 3/4
Bilete hypotecare contra aur	1 1/4	3/4
Rubla hartie	2 50	2 60
Florinĭ	2 13	2 14
Lose otomane.	30	35

CURSUL DIN VIENA
27 Octombre

Napoleonul	9 3g	9 36
Ducatul	5 63	5 63
Lose Otomane.	14 1/2	14 1/2
Rubla hartie	117 3/4	117 3/4

CURSUL DIN BERLIN
27 Octombre

Oblig. căile ferate române	98 40	98 20
Acțiunile »	53 55	
Prioritățĭ »		
Oppenheim	108 05	108 1/4
Ruble hartie	203 3/4	203 1/2
Oblig. noĭ	90 10	90 10
Lose otomane		

CURSUL DIN PARIS
27 Octombre

Renta Română	75	74 1/2
Lose otomane	32	31 1/2

SCHIMBUL
16 Octombre

Paris (3 luni)	98 90
» la vedere	99 75
Londra (3 luni)	25 10
» la vedere	25 30
Berlin (3 luni)	122 3/8
» la vedere	123 3/4
Viena la vedere	2 14

Adrese pentru telegrame FERMO BENZAL.

www.dacoromanica.ro

Cea mai noua

Loteria de bani

sub garanţia

inaltului guvern la Hamburg.

Acéstă Loterie conţine 90,500 Lose din care 46,640 urmează a fi căştigate negreşit, prin urmare mai mult ca jumĕtate.— Toate căştigurile se trag in 7 secţiuni de tragerĭ supt controlul guvernuluĭ.

Căştigul principal care e de obţinut in casul cel maĭ fericit se urcă la

400,000 Marci

saŭ

533,333 Lei noi

Special căşcigurile 46,640 se divisionează precum urmează:

Leĭ nuoĭ	Leĭ nuoĭ
1 a 333,333	— 333,333
1 a 200,000	— 200,000
1 a 133,333	— 133,333
1 a 80,000	— 80,000
1 a 66,666	— 66,666
2 a 53,333	— 106,666
2 a 40,000	— 80,000
5 a 33,333	— 166,665
2 a 26,666	— 53,332
12 a 20,000	— 240,000
1 a 16,000	— 16,000
24 a 13,333	— 319,992
4 a 10,666	— 42,664
3 a 8,000	— 24,000
52 a 6,666	— 346,632
6 a 5,333	— 31,998
108 a 4,000	— 432,000
214 a 2,666	— 570,524
10 a 2,000	— 20,000
2 a 1,600	— 3,200
533 a 1,333	— 710,489
676 a 666	— 450,216
950 a 400	— 380,000

etc. etc.

Preciul loselor e oficialminte hotărit şi se urcă pentru toate tragerile al primeĭ secţiuni la:

Leĭ noĭ 8

pentru un los intreg origina

Leĭ noĭ 4

pentru jumĕtate los original,

Comăndĭ urmează a fi inaintate Biroului principal de Loterie Isenthal & Com. in Hamburg fiind insoţite de costul biletelor comandate fiă in bilete hipotecare saŭ timbre postale române. Indată după primirea comandeĭ, Biroul principal de Loterie Isenhtal & Com. espedieză fie căruĭ comandor prin postă intr'un envelop bine inchis, losele originale poftite investite cu armările Statuluĭ.

Fie-căreĭ espediţiunĭ de lose se asociază gratis programul oficial al tragerilor şi după fiecare tragere, fie-care posesor de lose, primeşce lista oficială a tragereĭ. Toate comandele indată după ce sosesc se inregistrează esactaminte, in căt că la espeduirea listelor de tragere, nicĭ un posesor de lose nu póte fi trecut din vedere.

Sumele căştigate se pot incasa pe dată, şi de s'ar cere, plata se face chiar la domiciliul căşcigătoruluĭ.

Comandele urmează a fi inaintate inaintate incepere trageriĭ şi anume cel maĭ terziŭ pănăla:

15 Noembre a|c. s. n.

adresăndule directaminte către:

Biroul principal de Loterie

Jsenthal & Co.

Hamburg,

NB. Corespundăm in limba română. Scrisorĭ din România sosesc la Hamburg in 70 de ore.

7

In cea din urmă tragere a loterieĭ de baniĭ Hamburgeană, clienţi Romănĭ aŭ fost favorisaţĭ de fortuna intr'un mod deosebit obţinănd cele maĭ insemnate căştigurĭ. Participarea Romănieĭ la această Loterie de stat devine din zi in zi maĭ importantă. Biroul principal de Loterie **Jsental & Co. In Hamburg** publică prin ziarul nostru de azĭ ăntăia serie a acesteĭ nuoĭ loteriĭ grandioase şi pretutindene bine reputate; scopul ne este d'a atrage in deosebit atenţiunea asupra anunciuluĭ menţionat, de oare-ce nu se tratează aci de nisce promese saŭ bilete de participat ci e vorba de losurĭ de Stat fiind garantate cu toată averea imensă a Statuluĭ german la Hamburg.

Case de inchiriat

Strada Romană 55 bis.

A se adresa la Proprietar, strada Lipscanĭ No. 48.

MICHAIL LASAR

Librar din Pitescĭ

Se insărcinează cu vinderea de ziare cărţi şi orĭ-ce alte publicaţiĭ. Autoriĭ şi editoriĭ sunt rugaţi aĭ trămite orĭ-ce tipăriturĭ, fiind sicurĭ de cea maĭ corectă desfacere

Casă de inchiriat

Stada Academieĭ No. 19.

A se adresa in curte saŭ Domnuluĭ Mihăileanu la Theatru.

NE INTRECUT PANA ACUM

(Medalie de Merit)

G. MAAGER

C. R. esclusiv privilegiat.

Unt de ficat de Morun purificat

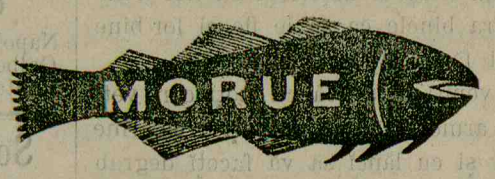

(Huile de foie du morue purifiée) a luĭ

GUILLAUME MAAGER, in Viena

Esaminat de la primele autorităţi medicale *şi din causa uşoareĭ luĭ digestibititătĭ* maĭ ales ordonat pentru copiĭ ca cel maĭ bun*) natural şi recunoscut ca cel maĭ folositor remediŭ contra *maladielor de pept şi a plămănilor, contra scrofulelor, pecingenilor, ulcerelor, maladielor glandulare şi slăbiciuneĭ.* — **In România la pharmaciştĭ şi drogueriĭ.**

*) Maĭ multe firme de curănd nmple o calitate inferioară de unt de ficat de morun in flacoane triangulare şi incearcă a'l debita *drept untulŭ de ficat de morun al luĭ G. Maager.*

Pentru a evita o asemenea lesiune, se roagă a considera numaĭ acele flacoane umplute cu *adeverătul nnt de ficat de morun purificat,* pe aĭ căror pereţĭ eticheta şi receta de intrebuinţare se gaseşte imprimat numele «Maager».

Agenţiĭ generalĭ şi depositarĭ pentru România, dd. Appel & Comp.

OCASIUNE PENTRU TOAMNA

MAGASIN DE LINGERIE

SI PANZARIE

„à la Ville de Vienne“

PALATUL DACIA lăngă magasinul FRAŢII KOCH

şi vis-à-vis de Libraria Socec & Comp.

Un estras din Preţulŭ curentŭ redusŭ:

6 Batiste de olandă fr. 2, 2,50, 3, 3,50 şi 4.
6 Batiste de olandă colorate fr. 2, 2,50 3, 4, 5.
6 Batiste de lino adevĕrat cu tiv lat fr. 6, 7, 8, 9.
6 Servete de olandă pentru ceaiŭ şi pentru masă; 2, 2,25 3, 3,50 4, 5, 6
6 Prosoape de olandă adavĕrate; 5. 5,50, 6, 7, 8.
O faţă de masă pentru 6 perósne şi 12 persóne; 3, 3,50, 4, 5 6, 7-12
6 Perechĭ de ciorapĭ bărbăteşcĭ şi de dame; 5, 6, 7, 8, 10—14.
6 Gulere bărbăteşcĭ şi de dame fine in orĭ-ce fasoane; 3, 4, şi 5 fr.
6 Perechĭ manchete bărbăteşcĭ şi de dame; 5, 6, şi 7 fr.
Corset ciuirasse cu elastique de balenă adevĕrată; 5, 6, 8, 10—12 fr.

ALBITURI

Cămăşĭ albe fine şi colorate Oxford bărbăteşcĭ 4, 4,50, 5, 5,50, 6.
Ismene in olandă şi in Croise; 2,50, 3, 4, 5, 6.
Cămăşĭ de dame cu şnur, brodate şi cu Valenciennes; 2,50, 3, 4, 5, 6, 7, 12.
Cămăsi de noapte cu plise, brodate; 4,50, 5, 7. 8, 9, 12.
Camisoane cu plisé, brodate şi cu denteles; 2, 2,50, 3. 3,50, 4, 6, 7, 9.
Camisoano de melino cu volant brodate şi dentele; 7, 9, 11, 12.
Pautaloni de dame cu plisé, brodate şi cu dantele; 2, 2,50, 3, 4, 5 6-8
Fuste albe şi de lină cu plisé şi brodate; 2,50, 3, 3,50, 4.50, 6, 7, 8-10
Demi-Capoate; Capoate; Matinée.

PANZARIE

Bucata de Madepolon frantuzesc 45 coţĭ fr. 18, 22, 25, 30.
Bucată de Olandă 36 coţĭ fr. 16, 20, 25.
Bucată de Olandă de Rumburg 48 coţĭ, 28, 35, 38.
Bucată » » » » 60 coţi, fr. 40, 48, 56, 60—80 fr.
Bucată de Olandă 3 coţi in o fóie pentru 7 cearceafurĭ, 38, 44, 46 fr.
Broboade, Plapeme, Haine de copiĭ şi de Dame.
Mantaĭ şi Capoate de Flanelă cu jumĕtate preţ. (24-2-5)

AVIS

Sub-semnatul vizitănd o cărtăreasă numită Pepi Finkelstein, str. Silivestru No. 1 in propietatea dluĭ Nae Birjaru, care prin ştiinţa sa de cărtăreasa mi-a prezis atăt trecutul, prezentul căt şi viitorul, recomand dar prin aceasta la orĭcine, care se interesează a se convinge de adevĕr. **D. Marinescu.**

De venzare in T.-Severin

20000 Oca de vin negru vechĭ din Sĕrbia cu preţu de 50 baniocaoa impreună cu butoiŭ. — Imformaţiunĭ la d. Sig. Woititz, T.-Severin.

O MAGAZIE

De inchiriat chiar de acuma. A se adresa la administratia acestuĭ ziar

HOTEL FIESCHI

BUCAREST

— Situat in centrul oraşuluĭ —

Strada Şelarĭ No. 7.

RESTAURANT COMPLECT

cu serviciul prompt

SONERIE ELECTRICA

Odae de la 1—5 fr. pe zi

Apartamente pentru familiĭ.

Abonamente pe lună cu rabat

Numai pentru Dame

Carĭ sufer de poala albă (Leucorrhée in toate stadiile eĭ) cauza sterilităţeĭ durereĭ de cap şi de sale, căderel păruluĭ, feţeĭ palide, slăbiciuneĭ generale etc. etc. trimeţ cu un remediŭ neuumărate cazurĭ constatat ca escelinte şi nevinovat.

Nu'ĭ nicĭ injecţie nicĭ vre-un medicament de luat pe din lăuntru ci este o aplicaţiune simplă, comodă şi inocentă prin care mult in 10 zile dispare cu siguranţă numita maladiă.

O mulţime scrisorĭ de recunoşcinţă constată factul acesta.

Discreţiunea se garantează.

Espediţiunea prin postă după primirea preţuluĭ de 10 francĭ in bilete ipotekare române.

Corespondenţa in limba română, franceză şi germană.

Adresa:

FARMACISTU DIPLOMATU

WOTSCH

IN BRAŞOV

De venzare maclaturi

(hărtie) stricată

A se adresa la Tip. St. Mihălescu Strada Covacĭ, No. 14

TAPETURI

PERVASURI POLEITE

şi

Plafonurĭ in Relief

din celle maĭ renumite făbrice cu preţurĭ foarte moderate, recomand onorabiluluĭ publicŭ sub-semnatul:

H. HÖNICH

Tapiţer şi Decroator.

3 Strada Ştirbeĭ Vodă 3

Asemenĭ mĕ angajez cu orĭ-ce lucrărĭ de tapiţerie.

De Inchiriat

O cameră in strada Casarmeĭ, 42

De inchiriat

Casele din Strada Scaunele No. 36, in Etagiul de sus, cu 7 camere de stăpănĭ, odae de slugĭ, grajd, şopron, odae de vizitiŭ, bucătărie, puţ in curte şi 3 pimniţĭ. Să se adreseze vis-a-vis la No. 39.

„ANKER“

SOCIETATE DE ASIGURARE ASUPRA VIEŢEI SI RENTEI IN VIENA

Concesionată pentru România prin decretul din 1 lanuariŭ 1870

In luna **August** 1880 s'aŭ efectuat **569** poliţe pentru **fr. 3,074,730** iar de la **I lanuarie** 1880 in total **4,315** poliţe pentru **fr. 22,334,600**—In luna corentă s'aŭ **incasat** in prime şi depunerĭ **fr. 553,635** iar de la **I lanuarie** 1880 in total **fr. 4,713,515** — **Pagubele plătite** in luna luĭ **August fr. 212,435** iar de la **I lanuarie** in total **fr. 1,212,678.**

Averea Societaţiĭ la 31 Decembre 1878 **peste 22 milioane francĭ**
» **Asociaţiunilor** » » » 52 » »
impreună peste . . **75 milioane francĭ**

Situaţia asicurărilor la 31 Decembre 1879: **84,956 poliţe** cu un **capital** de aproape **295 milioane francĭ.**
Pănă la 1 Ianuarie 1879 s'aŭ plătit pentru **casurĭ de moarte** şi **asociaţiunĭ (zestre)** liquidate peste **fr. 45 milioane.**
Asiguraţilor cu parte la căştig li s'aŭ plătit de către societate pentru anul 1878 **o dividendă de 24%.**
Informaţiunl se daŭ voios şi oferte se priimesc la

AGENŢIA GENERALA PENTRU ROMANIA

Bucurescĭ, Strada (Germană) Smărdan, Hotel Concordia noŭ

CAPSULE SI DRAGEE

CU BROMUR DE CAMPHORA

A DOCTORULUI CLIN

Laureat al facultăţeĭ de medicină din Paris. — PREMIUL MONTYON.

CAPSULELE şi DRAGEELE D-ruluĭ CLIN, *cu bromur de camphoră* se întrebuinţéză pentru vindecarea bólelor următóre:
Asthmul, Afecţiunile inimeĭ şi a căilor respiratoriĭ, Tuse nervóşă, Spasme, Tuse măgăréscă, Insomnie, Epilepsie, Hysterie, Palpitaţiuni nervóse, Danse de Saint-Guy. Paralisia agitantă, Tic nervos, şi in general in tóte tulburarile nervóse causate prin studiĭ escesive, Bóle cerebrale saŭ mintale, Delirium Tremens, Convulsiunĭ. Beşica şi căile urinare, şi în Escitaţiunile de orĭ-ce natură.
A se lua 3 pĕnă la 6 capsule pe ţi. Fie-care flacon este însocit de uă instrucţiune.
A se feri de contra-faceri şi pe fie-care flacon ase cere ca garanţie marca fabriceĭ (depusă) purtând semnătura Clin şi C-nia şi MEDALIA PREMIULUI MONTYON.

PARIS, CLIN şi C-nia, 14, STRADA RACINE.

In Bucurescĭ la DD. Ovesa şi C. Gersabek droguiştĭ, Risdorfer farm.

De vĕnzare bilete de inchiriat

PENTRU LIPIT LA CASE

A se adresa la Tipografia Stefan Mihălescu, strada Covacĭ 14

(Casa Pencovicĭ)

EXPLOATAŢIUNE

CARBUNI DE PAMENTU

(INDIGENE)

Acestĭ cărbunĭ sunt calorifice, escelenţi şi economice pentru industrie şi case. — Pentru comăndĭ şi deslusirĭ a se adresa pentru Bucureştĭ la

D-nu MAX BLUMBERG

(Representant) 7

No. 15, — Strada Olteni, — No. 15 (provisoriŭ)

Charbonnage de Şotinga, Dimboviţa

Magasinul de Blănării sub firma:

LA URSUL ALB

S'A MUTAT

Strada Lipscani, langa Joanide bacanul

Unde a sosit un mare asortiment cu tot felul de

BLANURI

HAINE IMBLANITE PENTRU DAME

Manşoane, Booale, Căciulĭ, Cojoace, etc. etc.

Precum şi tot felul de **pieĭ nelucrate**, cu preţurile fórte moderate.

BRUDER SPITZER.

LA ORAŞELE DIN ROMANIA

Str. Lipscanĭ Palatul Dacia, 8.	**IMPORTANT**	Str. Lipscanĭ Palatul Dacia, 8

Imĭ permit a aduce la cunoştinţa onor. public că am adus cele maĭ noĭ articole din Paris, Londra şi Viena, precum:

PALARII DE DAME ŞI COPII

Albiturĭ maĭ cu seamă **batiste** de **olandă,** brodate cu litere, **cheminete, cravate, evantail, mănuşĭ albe cu dantelă lată de piele, ciorapĭ** şi maĭ multe diferite articole pentru dame din fabricele cele maĭ renumite din Europa, şi pentru diferite articole, dame Bărbaţi şi militarĭ. Şi un asortiment de florĭ, pene şi depoŭ de apă de Colonia veritabilă. **Rennmita Reseda Kraeusel,** pentru creşterea părului. In fine tot felul de parfumerie.

Mi-a sosit un asortiment de Coroane de florĭ artificiale, precum şi un asortiment de Corsete din calitatea cea maĭ fină.

JOSEPH KÜHNEL

Strada Lipscanĭ, Palatul Dacia 8.

„LA MALACOF„

ZAHAR

Capătănĭ marĭ şi micĭ

Toz de diferite cualilăţĭ şi tăiat cubic in lădĭ.

Se comisionează de sub-semnatul cu preţurile cele maĭ avantagioase şi fixe pănă in diferite gărĭ saŭ porturĭ ale Romănieĭ.

Importatoriĭ **en gros** vor bine voi a'şĭ adresa cererile D-lor cu scriseri francate la subsemnatul, care le voiŭ comunica imediat preţurile,

H. WARTHA

Representant alŭ maĭ multor fabrice de zahar.

No. 5, Strapa Doamneĭ, No. 5.

lăngă casa Poumay

www.dacoromanica.ro